

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 21P/25/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2221202381
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Helena Marcinkechová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2021:2221202381.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou Mgr. Helenou Marcinkechovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: J. J., E.. XX.X.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dunajská Streda, dieťa rodičov - matka: W. J., E.. XX.XX.XXXX, J. I. M. X. XX/XX, XXX XX Š. a otec: J. J., E.. XX.XX.XXXX, J. I. T. XXX/XX, XXX XX Š., o zvýšenie výživného na malol., takto

rozhodol:

- I. Súd návrh zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Okresnému súdu Dunajská Streda bol dňa 23.06.2021 doručený návrh matky v zastúpení JUDr. Albínou Vágóovou, advokátkou, na zvýšenie výživného na maloletého J. J., E.. XX.XX.XXXX.

2. Z návrhu vyplynulo, že manželstvo rodičov maloletého J. bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu v Dunajskej Stredeč. 13P/40/2013 z 20.09.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 24 CoP/129/2013 z 19.02.2014. Maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matke a otec bol zaviazaný povinnosťou platiť výživné vo výške 160,- eur mesačne. Naposledy bolo o výške výživného rozhodnuté v decembri roku 2019. Matka má za to, že sa zmenili pomery jednak na jej strane ako aj na strane maloletého. Bola od 01.07.2020 do 07.09.2020 PN, následne od 07.09.2020 do 05.10.2020 dobrovoľne nezamestnaná a od 01.11.2020 je zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Dunajskej Strede bola matke schválená dotácia na podporu humanitárnej pomoci pre fyzickú osobu vo výške 300,- eur mesačne od novembra 2020 po dobu 6 mesiacov do júna 2021. Okrem príjmu z humanitárnej pomoci a výživného iný príjem matka nemá. Maloletý J. má 11 rokov, zvýšili sa náklady spojené s jeho výchovou. Matka má mesačne náklady na jeho bežnú stravu vo výške 100,- eur + desiata 40,- eur mesačne + ošatenie 30,- eur mesačne + hygiena 15,- eur mesačne + 15,- - 30,- eur mesačne školské obedy + 20,- eur mesačne kurz karate + 20,- eur mesačne vreckové + školské pomôcky 5,- - 10,- eur mesačne. Matka eviduje 2 x ročne nákupy sezónneho oblečenia v hodnote 2 x 200,- eur + 140,- eur ročne plávanie + 50,- eur ročne triedny fond + rodičovský príspevok 20,- eur ročne. Náklady na družinu predstavujú 70,- eur ročne + náklady na kúpu pomôcok do družiny 5- 10,- eur mesačne + vitamíny 10- 15,- eur mesačne + športové oblečenie 3 x 100,- eur ročne + prací prášok 10,- eur mesačne + zubár + satelitná televízia Freesat 39,34 eur mesačne + paušál mobilný telefón 105,- eur mesačne. Otec maloletého je zamestnaný v spoločnosti U., W..S.. ako vedúci logistiky, jeho mesačný príjem činil pri poslednej úprave 1500,- eur mesačne, v súčasnosti matke príjem otca nie je známy. Matka má ukončenú strednú hotelovú akadémiu v odbore cestovný ruch a navštevuje pedagogické minimum. Matka pracovala ako animátorka poobedňajších činností v spoločnosti M. S. od roku 2019 do júna 2020 s mesačným príjmom 400,- 500,- eur netto. V uhrádzaní nákladov na syna matke vypomáhajú

jej rodičia. Matka občasne vypomáha s upratovaním a babysittingom, z ktorých činností má príjem cca 70,- eur mesačne. Otec navštevuje syna sporadicky, matka by uvítala vyššiu ingerenciu pri výchove. Matka navrhuje zvýšiť výživné z 257,- eur mesačne na 450,- eur mesačne.

3. K návrhu sa vyjadril otec maloletého J., ktorý s návrhom nesúhlasí, má priemerný príjem vo výške 1 156,36 eur mesačne netto. Iný príjem otec nemá. Nesúhlasí tiež so zvýšením výživného späť od 01.01.2021, keďže dôvody osobitného zreteľa nenastali, resp. nastali až 01.09.2021, kedy maloletý začal navštevovať 5. ročník základnej školy. Čo sa týka navrhovaného zvýšenia výživného na 450,- eur, toto považuje za neadekvátne, na otcovej strane nedošlo k tak radikálnej úprave príjmov. Jeho príjem sa zvýšil cca. o 10%, pričom so zvýšením výživného v tejto sume by otec aj súhlasil. Zároveň otec poukazuje na nadhodnotené, rep. zbytočné výdavky ako napr. televízia a orange. Otec sa o maloletého zaujíma a hoci je s ním fyzicky menej často ako pred pandémiou, snaží sa, aby spoločný čas bol plnohodnotne využitý a robí mu rôzny program. Takisto maloletému kupuje sezónne oblečenie a topánky zhruba v sume 200,- eur ročne a dáva mu vreckové 10,- er mesačne. Navrhovateľka by si mohla zlepšiť životnú situáciu nájdením práce, čo i len na skrátenej úvazok vzhľadom na to, že Šamorín je mesto s nízkou nezamestnanosťou v blízkosti Bratislavy a maloletý, 11 ročný, nepotrebuje celodennú starostlivosť. Otec býva v Bratislave v podnájme spolu so svojou snúbenicou, náklady na bývanie si delia, pričom na otca pripadá 260,- eur mesačne. Ďalej náklady na výživné vo výške 257,- eur, strava 120,- eur, cestovné do práce 50,- eur, náklady spojené s automobilom 50,- eur. Otec zároveň ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a vyjadril súhlas s pojednávaním v jeho neprítomnosti.

4. Na pojednávanie nariadené na 24.09.2021 sa dostavila JUDr. Albína Vágóová, ktorá súdu uviedla, že bola rozhodnutím Centra právnej pomoci určená na zastupovanie matky v konaní o zvýšenie výživného na dieťa, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 9P/23/2020. Určená advokátka vypracovala kvalifikovaný návrh, avšak v čase jeho podania na súd už bolo predmetné konanie právoplatne zastavené. Preto návrh v tejto veci dala zapísať ako samostatný návrh, v ktorom ďalšom konaní však navrhovateľku - matku už nezastupuje.

5. Následne na pojednávaní prítomná matka uviedla, že návrh zapísaný pod sp. zn. 21P/25/2021 spísali s JUDr. Vágóovou spoločne, tvrdenia v nej uvedené sú pravdivé a ak by bola súdom vyzvaná na doplnenie plnomocenstva alebo podpisu pod návrh, tento návrh by dodatočne podpísala. S jeho obsahom sa stotožňuje a žiada, aby súd vo veci konal.

6. Advokátka JUDr. Vágóová bola určená Centrom právnej pomoci len na zastupovanie matky vo veci sp. zn. 9P/23/2020 a z dôvodu opomenutia na strane súdu nebolo verifikované, či plná moc z 27.05.2021 stále trvá. Súd návrh na výslovný návrh na pojednávaní prítomnej matky neodmietol ako podaný neoprávnenou osobou, ale z dôvodu, aby predišiel možnosti porušenia práva na spravodlivý proces, v konaní pokračoval.

7. Matka na pojednávaní uviedla, že naposledy pracovala v spoločnosti B., S.X.F., to bola anglická škôlka. Momentálne je chorá. Najbližšiu kontrolu u lekára má budúci týždeň v utorok. Posledný pracovný pomer bol ukončený dohodou. Navrhovateľka uvádza, že je stále chorá, preto to má s hľadaním práce zložitú. Na maloletého má náklady na bývanie, stravu, školu, bežná strava 2 € denne na desiatu, ošatenie 30 € mesačne. Maloletý športuje a chodí na tanec preto má zvýšené náklady na hygienu. Strava v škole je vo výške 15-30 € mesačne. Syn chodil na karate, avšak tento krúžok bol ukončený, stál 20 € mesačne. Momentálne chodí na tanec a náklady sú vo výške 25 € mesačne. Ďalej má vreckové vo výške 5 € týždenne. Školské pomôcky stoja 40-60 € ročne. Ďalšie náklady do školy sú 5 € mesačne. Maloletému kupuje sezónne oblečenie 2x ročne vo výške 200 €. Malol. tiež chodí na plávanie, čo stojí 90-140 €. Po otázke súdu, či ide o ročnú či mesačnú splátku uviedla matka, že to bolo pred 2 rokmi, momentálne už nechodí. Triedny fond predstavuje 50 € ročne, ďalšie náklady na školu 5-10 € ročne, pomôcky na výtvarnú výchovu 15-20 € mesačne, vitamíny 10-15 € mesačne, športové oblečenie 20-40-100 € ročne, drogeria, prací prášok, aviváž 10-20 €, zubár jednorazovo 60 €. Nájom bytu, v ktorom žije matka s maloletým predstavuje sumu vo výške 370 € mesačne, električka 50 € mesačne, Freesat televízia 39 € a internet + telefón 100 € mesačne. Z uvedeného dôvodu matka navrhla zvýšiť výživné na sumu 450,- eur mesačne.

8. Kolízna opatrovníčka maloletého uviedla, že akékoľvek zvýšenie výživného je v prospech maloletého avšak je pravdou, že naposledy bolo výživné zvyšované pred 2 rokmi. Otec však sám navrhol zvýšenie výživného v určitej výške.

9. Na otázku súdu, či matka súhlasí s otcom navrhovaným zvýšením výživného v rozsahu 10% matka uviedla, že s týmto návrhom nesúhlasí.

10. Súd vo veci vykonal dokazovanie jednak výsluchom matky maloletého J. a kolíznej opatrovníčky a jednak sa oboznámil s obsahom pripojených listinných dôkazov, a to: návrh, rodný list malol. J., rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 5P/14/2019 zo dňa 22.10.2019, čestné vyhlásenie zo dňa 26.01.2021, oznámenie o zaradení uchádzačov do zamestnania zo dňa 04.11.2020, dohoda o vykonaní práce medzi matkou a spoločnosťou U. U., uzatvorená na dobu od 18.06.2021 do 30.06.2021, potvrdenie o ukončení dohody o vykonaní práce, dohoda o vykonaní práce medzi matkou a spoločnosťou U. S. S..X..F.. na dobu od 01.12.2020 do 31.12.2020, fotokópia pracovnej zmluvy medzi zamestnávateľom M. S., S..X..F.. a zamestnancom - matkou maloletého na dobu určitú od 26.08.2019 do 30.06.2020 s dohodnutým pracovným časom 25 hodín týždenne, oznámenie o schválení dotácie zo dňa 02.12.2020, faktúra freesat, poštový poukaz - školská jedáleň, zmluva o krátkodobom nájme bytu, dodatok č. 2 k zmluve o nájme bytu, vyúčtovania nákladov spojení s užívaním bytu 2x, výpis z účtu UniCredit Bank zo dňa 22.05.2020, výpis z účtu UniCredit Bank Zo dňa 30.10.2020, výpis z účtu UniCredit Bank zo dňa 19.03.2021, rozhodnutie o priznaní nároku o poskytnutie právnej pomoci, lustrácia rodičov maloletého J. z 22.02.2019, dohoda o pracovnej činnosti medzi matkou ako zamestnancom a zamestnávateľom hotel D. S., S..X..F.. z 24.04.2021, zápisnica o pojednávaní Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 5P/14/2019 zo dňa 02.07.2019, zápisnica o pojednávaní OSDS č. k. 5P/14/2019 zo dňa 22.10.2019, rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 5P/14/2019-107 zo dňa 22.10.2019, aktuálna lustrácia rodičov v sociálnej poisťovni, vyjadrenie a ospravedlnenie neúčasti otca na pojednávaní zo dňa 23.09.2021, výplatné pásky otca, potvrdenie o dočasnej PN zo dňa 16.08.2021, lekársky nález O. S. S..X..F.. zo dňa 14.09.2021.

11. Maloletý J.Š. J., E..XX.XX.XXXX je dieťaťom navrhovateľky - W. J., X.. E., E.. XX.XX.XXXX a J. J., E.. XX.XX.XXXX. Manželstvo rodičov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 13P/40/2013 z 20.09.2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24CoP/129/2013 z 19.02.2014. Týmto rozsudkom bol maloletý J. zverený do osobnej starostlivosti matke a otcovi bolo stanovené výživné v sume 160,- eur. Maloletý má 11 rokov, navštevuje 5. ročník základnej školy. Naposledy bola výška výživného upravená rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 5P/14/2019 -107 z 22.10.2019, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu o zvýšení výživného na sumu 257,- eur mesačne.

12. Z lustrácie rodičov v Sociálnej poisťovni pri poslednej úprave výživného dňa 21.02.2019 vyplynulo, že otec maloletého J. mal za obdobie mesiacov február 2018 až január 2019 priemerný mesačný zárobok brutto vo výške 1611,98 eur. Matka bola za uvedené obdobie zamestnaná tri mesiace, v marci 2018 s mesačným príjmom 263,97 eur brutto a na dohodu v mesiacoch november a december s mesačným príjmom 45,35 eur a 11,06 eur.

13. Z dohody o pracovnej činnosti z 24.04.2019 medzi matkou a spoločnosťou G. D. S., S..X..F.. vyplynulo, že matka vykonávala pracovnú činnosť v rozsahu 20 hodín mesačne za mzdu vo výške 60,- eur brutto na dobu určitú s počiatkom 25.04.2019 do 24.04.2020. Pracovná činnosť bola podľa tvrdenia matky na pojednávaní dňa 22.10.2019 ukončená. Z pracovnej zmluvy so spoločnosťou M. S. S..X..F.. vyplynulo, že matka sa zamestnala u zamestnávateľa M. S., S..X..F.. na dobu určitú od 26.08.2019 do 30.06.2020 s dojednanou mzdou brutto 570,- eur a pracovným časom 25 hodín týždenne.

14. Zo zápisníc o pojednávaní vo veci vedenej na Okresnom súde Dunajská Streda č.k. 5P/14/2019 o zvýšenie výživného vyplynulo, že otec pracoval už pri poslednej úprave výživného u totožného zamestnávateľa S. C. S. S..X..F.. viac rokov, býval s priateľkou v prenajatom byte, nájom platia na polovicu, pričom nájomné činí sumu 520,- eur. Platil náklady na ošatenie, stravovanie, cestovné 30,- eur mesačne. Matka výdavky na maloletého pri poslednej úprave vyčíslila ako strava v školskej jedálni vo výške 22-25,- eur mesačne, nájom 370,- eur mesačne, školský klub ročne 100,- eur, kurz anglického jazyka nevyčíslený, futbal 10,- eur mesačne, výdavky na lieky 5- 10,- eur, výdavky na plávanie.

15. Rozsudkom č.k. 5P/14/2019 -107 z 22.10.2019 Okresný súd Dunajská Streda schválil rodičovskú dohodu, ktorou sa otec zaviazal platiť na maloletého J. J. mesačne sumu 257,- eur vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca k rukám matky počnúc od právoplatnosti rozsudku, čím bol zmenený rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 10P/40/2014-164 z 22.01.2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava č.k. 25CoP/24/2015-234 z 28.10.2015 zo dňa 28.10.2015.

16. Z lustrácie rodičov maloletého J. v Sociálnej poisťovni dňa 19.08.2021 vyplynulo, že za mesiace august 2020 až júl 2021 pracoval otec v spoločnosti S. C. S. S. S..X..F. a zarábala v priemere 1624,56 eur brutto, z priložených výplatných pásov vyplynulo, že ide o sumu 1156,36 eur netto. Matka za uvedené mesiace pracovala iba v mesiaci august 2021 v spoločnosti B. U., S..X..F. s hrubou mzdou 383,64 eur, v mesiaci jún 2021 v spoločnosti U. U. S..X..F. s mzdou 166,50 eur brutto a v mesiaci október 2020 v spoločnosti U. S. S..X..F. s mzdou brutto 116,- eur. Matka poberala SOS dotáciu na podporu humanitárnej pomoci pre fyzickú osobu podľa nariadenia vlády č. 103/2020 Z.z. od novembra 2020 do júna 2021 vo výške 300,- eur. Matka je zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie, aktuálne PN.

17. Matka s maloletým bývajú v prenajatom jednoizbovom byte, za užívanie ktorého je matka povinná platiť mesačný nájom vo výške 370,- eur mesačne vrátane zálohových platieb za energie v sume 50,- eur, ktoré sú zahrnuté v cene nájmu. Nájom mal podľa Zmluvy o krátkodobom nájme bytu trvať od 01.05.2019 do 30.04.2020, bol predĺžený dodatkom č. 2 k zmluve o nájme bytu a na pojednávaní tunajšieho súdu matka maloletého uviedla, že za nájom platí totožnú sumu.

18. Z poštových poukazov vyplynulo, že matka zaplatila v mesiaci december 2020 na maloletého 11,31 eur mesačne za školské obedy.

19. Za televíziu freesat platí matka 39,34 eur, čo vyplynulo z faktúry splatnej k 15.02.2021.

20. Z výpisov z účtu za mesiace máj 2020, október 2020 a marec 2021 vyplynulo, že otec platí riadne výživné, matka má príjem z dávok Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, v mesiaci máj 2020 aj z pracovného pomeru v spoločnosti M. S., S..X..F... Platí nájom vo výške 370,- eur, spoločnosti orange sumu pohybujúcu sa okolo 100,- eur mesačne.

21. Matka na pojednávaní vyčíslila náklady na maloletého nasledovne: 2 eurá denne na desiatu, ošatenie 30 eur mesačne. Strava v škole je vo výške 15-30 eur mesačne. Krúžok karate bol ukončený, stál 20 eur mesačne. Momentálne chodí maloletý na tanec a náklady sú vo výške 25 eur mesačne, má vreckové vo výške 5 eur týždenne. Školské pomôcky stoja 40-60 eur ročne. Ďalšie náklady do školy sú 5 eur mesačne. Maloletému kupuje sezónne oblečenie 2x ročne vo výške 200 eur. Na plávanie momentálne maloletý nechodí. Triedny fond predstavuje 50 eur ročne, ďalšie náklady na školu 5-10 eur, pomôcky na výtvarnú výchovu 15-20 eur mesačne, vitamíny 10-15 eur mesačne, športové oblečenie 20-40-100 eur ročne, drogéria, prací prášok, aviváž 10-20 eur mesačne, zubár jednorazovo 60 eur. Nájom bytu, v ktorom žije matka s maloletým predstavuje sumu vo výške 370 eur mesačne, električka 50 eur mesačne, Freesat televízia 39 eur a internet + telefón 100 eur mesačne.

22. Za dôvodné náklady súd uznal desiatu + ďalšiu stravu v sume 2 eurá denne, t.j. 60,- eur mesačne, stravu v školskej jedálni v sume 15,- eur mesačne (poštový poukaz predložený matkou bol síce na sumu 11,31 eur, išlo však o decembrovú platbu, kedy je z dôvodu vianočných prázdnin menej školských obedov), vreckové v sume 10,- eur mesačne, školské pomôcky 40- 60,- eur ročne, ďalšie náklady do školy 5,- eur mesačne, triedny fond 50,- eur ročne, drogéria v sume 10-20 eur mesačne, zubár 60 eur, t.j. 5 eur mesačne. Matka vyčíslila náklady na bežné ošatenie, sezónne oblečenie ako i športové oblečenie. Žiadne pokladničné bloky však na preukázanie svojho tvrdenia nepredložila. Na druhú stranu je zrejme, že kúpa ošatenia pre maloleté dieťa je nevyhnutná, každopádne nie v rozsahu vyčíslenom matkou. Aj s poukazom na skutočnosť, že sezónne oblečenie kupuje maloletému aj otec, má súd za to, že suma 30,- eur mesačne vyčíslená matkou ako bežné výživné je dostačujúca. Za dôvodnú súd považoval tiež alikvótnu čiastku na bývanie, t.j. polovicu z nájomného 370,- eur. Táto suma zahŕňa už tiež električku 50,- eur mesačne. Naopak, za nedôvodné považoval súd výdavky na televíziu Freesat v sume 39,- eur a náklady na telefón spolu s internetom v sume 100,- eur. Televízia ako taká nie je z výchovného hľadiska potrebou maloletého dieťaťa a služby internetu poskytovateľa poskytujú bežne v sumách blížiacich sa 15,- eurám. Matka takisto nepreukázala potrebu vitamínovej suplementácie. Za odôvodnené náklady na maloletého teda súd považoval sumu 339,17 eur mesačne.

23. Podľa ust. § 62 ods. 1 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

24. Podľa ust. § 62 ods. 2 ZR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

25. Podľa ust. § 62 ods. 3 ZR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

26. Podľa ust. § 62 ods. 4 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

27. Podľa ust. § 62 ods. 5 ZR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

28. Podľa ust. § 63 ods. 1 ZR, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúci dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť doklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

29. Podľa ust. § 65 ods. 1 ZR, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

30. Podľa ust. § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

31. Podľa ust. § 75 ods. 2 ZR, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

32. Podľa ust. § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

33. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa, pričom existuje niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou, alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení, napr. bývania alebo stravovania. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného, ako peňažného príspevku na uhrádzovanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará, plní vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení (bývanie, strava, nákup ošatenia, zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a pod.) a osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará, prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého rodiča, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Jednoznačne tak životnú úroveň dieťaťa pozitívne ovplyvňuje majetkovo lepšie zabezpečený rodič. Kritériá na strane rodičov sa posudzujú vo vzájomnej súvislosti s odôvodnenými potrebami na strane oprávneného dieťaťa. Odôvodnenosť potrieb vyjadruje požiadavku, aby plnením vyživovacej povinnosti boli uspokojené všetky náklady vo vzťahu k dieťaťu, ktoré možno očakávať. Miera potrieb dieťaťa je rôzna. Závisí od veku, duševnej a fyzickej vyspelosti, schopností, zdravotného stavu, záujmov, nadania, talentu, vzdelania, od formy prípravy na budúce povolanie. Súčasne závisí od schopností a možností rodičov. V prípade obmedzených predpokladov na strane rodičov sa preto môže pohybovať od bežných

najzákladnejších potrieb nutných pre život až po plné uspokojenie všetkých odôvodnených potrieb dieťaťa. Je teda úmerná životnej úrovni rodičov.

34. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol vo veci opakovane rozhodnúť (či už schválením novej rodičovskej dohody alebo autoritatívnym rozhodnutím) je zmena pomerov. Súd však musí prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu pomerov, ktoré môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa zásadným spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Nestačí len úvaha súdu o tom, že je doterajšie výživné neprimerané. Pri rozhodovaní o zmene výživného treba porovnať okolnosti, dôležité pre určovanie výživného, tak v čase skoršieho, ako aj nového rozhodovania, a to na základe spoľahlivých a úplných výsledkov dokazovania. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívnymi okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného, alebo objektívne - vývojom životných nákladov podľa odseku 3 § 78 Zákona o rodine. Na strane povinného môže byť takouto zmenou strata zamestnania (súd je povinný skúmať príčiny) dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov a podobne. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami napr. nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám, zmena potrieb - už školopovinných detí zväčša prechod na vyšší stupeň vzdelávania, zhoršený zdravotný stav a podobne. Ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

35. Súd z výsledkov vykonaného dokazovania mal jednoznačne za preukázané, že naposledy bolo určené výživné na maloletého J. rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 5P/14/2019 -107 z 22.10.2019.

36. V čase predchádzajúceho určenia výživného, mal maloletý J. 9 rokov, navštevoval základnú školu, matka mala len bežné výdavky spojené s jeho výchovou.

37. Toho času má maloletý J. 11 rokov, navštevuje 5. ročník základnej školy, matka má len bežné výdavky spojené s ich výchovou.

38. Matka maloletých detí v čase poslednej úpravy výživného nemala stále zamestnanie, pracovala občasne na dohody, uzavrela pracovnú zmluvu na dobu určitú s M. S., S..X..F.. . Tohto času je matka nezamestnaná, práce neschopná, v predchádzajúcich 12 mesiacoch pracovala tri mesiace na dohodu, poberala humanitárnu pomoc z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

39. Otec pri poslednej úprave výživného pracoval ako zamestnanec v totožnej spoločnosti ako v súčasnosti, pričom podľa lustrácie v Sociálnej poisťovni jeho mesačný príjem pri poslednej úprave výživného činil 1611,98 eur brutto, v súčasnosti sumu vo výške 1624,56 eur brutto. Ide teda o nárast príjmov v sume 12,58 eur mesačne brutto. Na strane výdavkov otca k zmene nedošlo, keď tento platí polovicu nájmu v sume 260,- eur, výživné, ošatenie, stravu a cestovné. Na strane otca teda k zmene pomerov nedošlo.

40. Na strane matky došlo síce v posledných mesiacoch k zníženiu príjmu, matka však v súčasnosti ako ani v čase poslednej úpravy nemala trvalé zamestnanie, ak pracovala, tak s výnimkou práce na dobu určitú v M. S., S..X..F.., brigádnicke. Táto skutočnosť sa oproti poslednej úprave výživného nezmenila. Pokiaľ matke v hľadaní zamestnania bráni zlý zdravotný stav, mala možnosť obrátiť sa na Sociálnu poisťovňu so žiadosťou o invalidný dôchodok. Toto však matka neurobila.

41. Na strane maloletého J. došlo k prirodzenému fyzickému rastu, avšak keďže k poslednej úprave výživného došlo pred dvoma rokmi, maloletý nezmenil stupeň vzdelávania (prechod na strednú či vysokú školu) a nedošlo ani k zmene zdravotného stavu maloletého, súd mal za to, že k zmene pomerov na strane maloletého nedošlo.

42. Matka návrh odôvodnila predovšetkým zvýšením nákladov na maloletého, tieto sa však čo do základných potrieb nezmenili, keď nájom zostal v totožnej sume ako pri poslednej úprave, t.j. 370,- eur mesačne vrátane energií, výdavky na stravu a potreby súvisiace so školou zostali prakticky totožné.

K zvýšeniu došlo pri tých nákladoch, ktoré sú buď svojou povahou nedôvodné a výchovne často až kontraproduktívne (100,- eur telefón, 39,- eur televízia) alebo celkom zjavne nadhodnotené a následne tiež nepreukázané (okrem bežného oblečenia tiež oblečenie sezónne, oblečenie športové). Matka na pojednávaní uviedla, že maloletý na plávanie ani na karate už nechodí, miesto toho chodí na tanec. Súd dospel k názoru, že odôvodnené náklady na maloletého sú v sume 339,17 eur mesačne, z ktorej sumy platí otec 257,- eur, čo je viac ako trojnásobok zostávajúcej vyživovacej povinnosti matky v sume 82,17 eur mesačne. Tento rozdiel považuje súd za dôvodný aj vzhľadom na rozdielnú životnú úroveň rodičov, aj vzhľadom na osobnú starostlivosť matky o maloletého. Matka však nemôže očakávať, že otec zabezpečí všetky ňou vymienené náklady. Maloleté dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, nielen otca, ale tiež matky. Pokiaľ je teda životná úroveň matky skromnejšia, nevyhnutne nemôže matka očakávať, že otec uhradí akékoľvek ňou žiadané položky. V súčasnosti stanovená výška výživného predstavuje 22,23% mesačného príjmu otca, čo je plne v súlade s aktuálnou súdnou judikatúrou čo do určovania výživného.

43. Súd preto zastáva názor, že nebola splnená základná zákonná podmienka pre zmenu - zvýšenie výživného, a to podstatná zmena pomerov.

44. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, v troch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z. v platnom znení). Podľa štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Podľa § 44 Civilného mimosporového poriadku, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok).